

มงคลชีวิตตามแนวพุทธธรรม

: รศ.ดร.พระครูสุนทรธรรมโสภณ

ความนำ

บทความชิ้นนี้ขอนำเสนอเรื่องที่ตั้งามเรื่องที่ประเสริฐคือเรื่องของมงคล คำว่า มงคล หมายถึงสิ่งที่ทำแล้วเป็นเหตุให้เกิดคุณความดี มีคุณค่า เป็นเหตุให้เกิดความเจริญก้าวหน้า แก่ชีวิต หรืออาจพูดได้ว่ามงคลทำให้ผู้กระทำ ทำให้ผู้พูดแล้วมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น ทำให้ชีวิตของผู้กระทำมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น มีความประเสริฐมากขึ้น เหมือนประหนึ่งอาหารเมื่อรับประทานเข้าไปแล้ว ทำให้ผู้รับประทานนั้น อิ่มท้อง มีผลทำให้ผู้รับประทานนั้นมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันโรคภัย สามารถต้านทานไวรัสต่าง ๆ ได้ดี

มงคลชีวิตหากใครทำแล้ว พูดแล้วทำให้ตัวผู้พูด ผู้ที่นั่นดีขึ้น ก้าวหน้าขึ้น มีคุณภาพดีขึ้น มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น หมายถึงความเจริญก้าวหน้าของคุณภาพจิตใจ หรือเพิ่มคุณค่าของความเจริญก้าวหน้าในด้านคุณค่าของชีวิต มงคลหมาย ถึง หลักการของสิ่งที่ทำ คำที่พูดออกไปแล้วมีคุณค่าเพิ่มขึ้น คือคุณความดีเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจไม่ถูกใจ ไม่ชอบใจก็เป็นได้ เพราะความดีกับความรู้จักชอบใจ ความพอใจบางครั้งไม่ใช่สิ่งเดียวกัน หลายเรื่องที่รู้สึกถูกใจ ชอบใจ แต่อาจไม่ใช่เรื่องที่ดีงามถูกต้องตามหลักทางพระพุทธศาสนาก็เป็นได้

เรื่องของมงคลชีวิตเป็นเรื่องของความดี ความงามความประเสริฐ ความเจริญก้าวหน้า อันความเจริญก้าวหน้านี้ ย่อมเป็นสิ่งที่ปรารถนา

ของมนุษย์ ทุก ๆ คน และความปรารถนาของทุกคน และความต้องการที่ทุกคนปรารถนานั้น ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะได้รับมงคลเท่ากัน เพราะจะได้รับมงคลชีวิตนั้นต้องรู้จักมงคลที่ถูกต้อง ตามหลักทางพระพุทธศาสนา นอกจากรู้จักมงคลแล้วยังแสวงหาที่ถูกต้อง การกระทำเกี่ยวกับมงคลนั้นอย่างถูกต้องด้วย จึงจะได้รับมงคลเพราะหลักมงคลชีวิตทางพระพุทธศาสนานั้นเป็นเรื่องการกระทำ ไม่ใช่เรื่องนึกเอา เข้าใจเองตามเสียง ตามรูปที่เห็น ตามที่ชอบใจของใครคนใดคนหนึ่งทั้งสิ้น หากแต่มีหลักของมงคลซึ่งจะนำมาอธิบายต่อไป

เรื่องของมงคลนี้สมัยพุทธกาลมีการถกเถียงกันนานถึงสิบกว่าปี ต่างฝ่ายก็มีเหตุผลที่ควรเชื่อทั้งสิ้น อย่างบางสำนักก็บอกว่าความเป็นมงคลของชีวิต เพราะตาเป็นสิ่งที่ป้องกัน จะเกิดอันตรายต่าง ๆ กับชีวิตตาเป็นผู้เห็นก่อน เห็นสิ่งที่ดีงามก็ตาเป็นผู้เห็น เมื่อตาเห็นแล้วก็เลือกดู เลือกทำ เลือกกิน และหลีกเลี่ยงจากภัยอันตรายนั้น ตาเป็นสิ่งที่ประโยชน์ต่อชีวิต ตานั้นแหละเป็นมงคลของชีวิต นี่สำนักตามงคลต่อมาสำนักอีกบอกว่า ที่ว่าตาเป็นมงคลนั้นสู้หูไม่ได้ เพราะเจ้าตาทำงานไม่ก็ช่วยก็หลับไปแล้ว ไม่ใส่ใจ ไม่รับผิดชอบชีวิต ไม่จรรีกรักติดต่อชีวิตจริงใจ เพราะปล่อยให้ชีวิตต้องเสี่ยงภัยตามลำพัง ในขณะที่หูสืไม่มีเวลาพักผ่อน ตาทำงานกลางวัน หูก็ทำด้วยแต่เวลาที่ตาหลับหูยังทำงานโดยไม่ได้พักผ่อน แม้จะมีภัย

อันตรายเข้ามาใกล้หูก้อยฟุ้ง คอยระแวงระวัง คอยปลุกให้ตื่น หูจึงเป็นสิ่งที่เป็นมงคลของชีวิต ภูมิความรับผิดชอบ มีความจงรักภักดีต่อชีวิตที่แท้จริง นี่สำนักหุมงคล และมีอีกหลาย ๆ สำนัก หลาย ๆ เหตุผล แต่ที่นี้ขอนำมาเล่าบางส่วนเท่าที่นึกได้

บุชาผู้ที่ควรบูชา

หลักของมงคล คือ ความเจริญก้าวหน้า คุณความดีของชีวิต ตามแนวทางพระพุทธศาสนา จะมีขั้นมีตอนไปตามลำดับ เริ่มจากเบื้องต้น ไม่ให้คบกับคนพาล คือ คนที่มีคุณลักษณะอ่อนแอ คนที่เสื่อมเสียจากคุณความดี อ่อนแอทางจิตใจ จนไม่สามารถเจริญงอกงาม ก้าวหน้าขึ้นหลักของมงคลได้ เพราะคนพาลมีลักษณะอ่อนแอใน ๓ ประการดังนี้ ๑. คิดชั่ว คือการมีจิตคิดอยากได้ในทางทุจริต มีความพยาบาท และมีฉันทาปฏิฐิ คือเห็นผิดเป็นชอบ ๒. พูดชั่ว คือคำพูดที่ประกอบไปด้วยวจีทุจริต เช่น พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพ้อเจ้อ และ ๓. ทำชั่ว คือทำอะไรที่ประกอบด้วยกายทุจริต เช่น การฆ่าสัตว์ ลักขโมยฉ้อโกง ผิดคร่าอนาจาร ประพฤติผิดในกาม

และนอกจากนั้นลักษณะของคนพาล มีข้อควรสังเกต คือ ๑. ชอบแนะนำไปในทางที่ผิด หรือที่ไม่ควรแนะนำ อาทิเช่น แนะนำให้ไปเล่นการพนัน ให้ไปลักขโมย ให้กินยาบ้า ให้เสพยา ขวนไปผิดคร่าอนาจาร เป็นต้น เหล่านี้ถือว่า เป็นพาล ๒. ชอบทำในสิ่งที่มิใช่สุระ อาทิเช่น ไม่ทำงานตามหน้าที่ของตนให้เรียบร้อย แต่กลับชอบจะไปก้าวก่ายยุ่งกับหน้าที่การงานของผู้อื่น หรือไปจับผิดเพื่อนร่วมงาน แกล้งยุยงนินทาว่าร้ายกันและกัน เป็นต้น ๓. ชอบทำผิดโดยเห็น

สิ่งผิดเป็นของดี อาทิเช่น การสุบยาได้เป็นฮีโร่ เห็นคนที่ซื้อสัตย์เป็นคนโง่ไม่กินตามน้ำ ชอบรับสินบน ทุจริตในหน้าที่ หรือช่วยพวกพ้องให้พ้นจากความผิด เป็นต้น ๔. จะโกรธเคืองเมื่อพูดเตือน อาทิเช่น การเตือนเรื่องการเที่ยวเตร่ เตือนเรื่องการดื่มเหล้า กลับบ้านดึก เตือนเรื่องการคบเพื่อน เป็นต้น คนพวกนี้จะโกรธเมื่อได้รับการตักเตือน และไม่รับฟัง ๕. ไม่มีระเบียบวินัย อาทิเช่น ไม่เข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง แต่ชอบแซงคิว อย่างหน้าด้าน ๆ ทั้งขยชะงะคล่อง หรือช่างทาง ไม่เคารพกฎหมายของบ้านเมือง หรือของท้องถิ่น เป็นต้น

คนพาลเป็นคนผิดปกติทางจิตใจ จึงไม่ควรคบ และนอกจากสอนไม่ให้คบกับคนพาลแล้ว ยังสอนให้คบกับบัณฑิต เพราะพระพุทธศาสนา มีความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์ว่าเป็นสัตว์ที่ต้องอยู่กับมนุษย์ เพียงแต่ให้เลือกคบมนุษย์อยู่กับคน แต่ต้องเลือกคบคน ไปในทางต้องรู้จักเลือกซื้อของในห้างนั้น มิใช่ซื้อมาแบบตะพึดตะเพื่อ เพราะคำว่าบัณฑิต หมายถึงผู้ทรงความรู้ มีปัญญา มีจิตใจที่งาม และมีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง รู้ดีรู้ชั่ว (มิใช่คนที่จบปริญญา) ไม่ใช่ผู้จบปริญญาตรี โท และเอก มีความรู้เท่านั้น หากแต่เป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตตามความรู้ มีลักษณะดังนี้คือ ๑. เป็นคนคิดดี คือการไม่คิดละโมภ ไม่พยาบาทปองร้ายใคร รู้จักให้อภัย เพื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ความกตัญญูรู้คุณ เป็นต้น ๒. เป็นคนพูดดี คือวจีสุจริต พูดจริง ทำจริง ไม่โกหก ไม่พูดหยาบ ถากถางนินทาว่าร้าย ๓. เป็นคนทำดี คือทำอาชีพสุจริต มีเมตตา ทำทานเป็นปกตินิสัย อยู่ในศีลธรรม ทำสมาธิภาวนา รูปแบบของบัณฑิตมีข้อควรสังเกต คือ ๑. ชอบชกนัในทางที่ถูกที่ควร อาทิเช่น การ

ชักนำให้เลิกทำในสิ่งที่ผิด ตักเตือนให้ทำความดี อย่างเช่น ให้เลิกเล่นการพนัน เป็นต้น ๒. ขอบทำ ในสิ่งที่ป็นธุระ อาทิเช่น การทำหน้าที่ของตน ให้ลุล่วง และใช้เวลาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ไม่ก้าวก่ายเรื่องของผู้อื่น เว้นแต่จะได้รับการ ร้องขอ ๓. ขอบทำและแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควร อาทิเช่น การพูดและทำอย่างตรงไปตรงมา แนะนำการทำทานที่ถูกต้อง ท้าตนให้เป็น ประโยชน์ต่อคนอื่น ๔. รับฟังดี ไม่โกรธ อาทิเช่น เมื่อมีคนมาว่ากล่าวก็ไม่ถือโทษ หรือโกรธ หรือ ทำอวดดี แต่จะรับฟังแล้วนำไปพิจารณาโดย ยุติธรรมแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง ๕. ระเบียบ กฎกติกา มรรยาทที่ดี อาทิเช่น การรักษาระเบียบ วินัยขององค์กร เพื่อให้หมู่คณะมีความเป็น ระเบียบและการดำเนินงานไม่สับสน หรือการ รักษาความสะอาด ปฏิบัติ และเคารพกฎของ สถานที่

โดยเฉพาะในที่นี้จะนำเอามงคลข้อที่ ๓ จากมงคลทั้งหมด ๓๘ ข้อมาอธิบาย เพื่อสร้าง เสริมมงคลชีวิต คือ การบูชาบุคคลผู้ควรบูชา

การบูชา คือการแสดงความเคารพบุคคล ที่เรานับถือ ยกย่อง เลื่อมใสในบุคคลคนนั้น ซึ่งการบูชาแบ่งออกเป็น ๒ อย่างคือ ๑. อามิส-บูชา คือการบูชาด้วยสิ่งของ เช่น การนำเงิน ให้พ่อแม่ไว้ใช้จ่าย หรือมอบทรัพย์สินให้พ่อแม่ หรือการนำดอกไม้ธูปเทียนไปบูชาพระ ก็ถือเป็น อามิสบูชา เป็นต้น ๒. ปฏิบัติบูชา คือการบูชา ด้วยการเจริญสมาธิภาวนา การฝึกจิตไม่ให้ฟุ้งซ่าน เห็นความจริงในความเป็นไปของโลก เป็นต้น

บุคคลที่ควรบูชามีดังนี้คือ ๑. พระพุทธเจ้า ๒. พระปัจเจกพระพุทธเจ้า หมายถึงพระสงฆ์ ในพระพุทธศาสนา ๓. พระมหากษัตริย์ผู้ตั้งอยู่ใน ทศพิธราชธรรม ๔. บิดามารดา ๕. ครูอาจารย์

ที่มีความรู้ดี มีความสามารถ และประพฤติดี ๖. พระอุปัชฌาย์ หรือ ผู้บังคับบัญชาที่มีความ ประพฤติดี และตามที่พันเอกปิ่น มุทุกันต์ ท่านได้ อธิบายไว้ในหนังสือ มงคลชีวิต บุษาคณ บุษาคำ และบุษาคณะ บุษาคณหมายถึงผู้เป็นศาสดา คือ พระพุทธเจ้า โดยการบูชาพระพุทธคุณ ในพระปัญญาคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระ มหากรุณาคุณ บูชาทั้งอามิสบูชา และปฏิบัติบูชา คือ การปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ บุษาคำ คือหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า และการ บูษาคณะหมายถึง พระสงฆ์สาวก คณะสงฆ์ ผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตรงตามหลักคำสอนของ องค์ศาสดา ทั้งหมดเป็นปัจจัยการที่หนุนเนื่องกัน ทุกคน คำ และคณะ ตามที่กล่าวแล้ว

การบูชาบุคคลผู้ควรบูชา และอันบุคคล ผู้ควรบูชานั้น ต้องพิจารณาดูก่อนว่าจะบูชาใน เรื่องอะไร เพราะความหมายของการบูชากับความกตัญญูรู้คุณนั้นไม่เหมือนกันเสียทีเดียว ในที่นี้ผู้เขียนขอแยกเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑. บูชาคุณความดี หากมองการบูชา แบบการสนับสนุนหรือการเชียร์ก็เป็นการเชียร์ ในด้านความดี โดยยกคุณพ่อ คุณแม่ขึ้นเป็น เบื้องต้น ครูบาอาจารย์ผู้ถ่ายทอดและใครก็ตาม หากท่านทำคุณความดี ทำคุณประโยชน์ยอมเป็น บุคคลที่ควรบูชาในคุณความดีทั้งสิ้น อย่างพ่อแม่ ท่านเป็นผู้มีคุณแก่ลูก ๆ ตั้งแต่แม่ตั้งครรภ์ เลี้ยงลูก ๆ มาจนเจริญเติบโต พ่อแม่ต้องมี คุณความดี คือคุณธรรม เป็นต้นว่า มีเมตตา ความรัก ความปรารถนาดี มีกรุณา ความเอาใจ ใส่ช่วยเหลือสงเคราะห์ห่อนุเคราะห์ มีเมตตา ความชื่นใจยินดีในโอกาสที่ลูก ๆ ได้ดี ประสบ ผลสำเร็จในการศึกษา และในหน้าที่การงาน และมีอุเบกขา คือมีใจเป็นกลาง ใจเป็นธรรม

ความกตัญญูเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สังคมไม่เพียงแต่สังคมไทย หากหมายรวมถึงทั้งสังคมโลกด้วย เพราะความกตัญญู รู้คุณ เป็นเรื่องที่ทุกชาติทุกภาษามีความต้องการ แม้จะเป็นความต้องการในนามของคำว่าอะไรก็ตามแต่ โดยเนื้อหาสาระแล้ว มันคือความกตัญญูรู้คุณนั่นเอง อย่างรู้คุณของท่านผู้มีคุณ และในบรรดาของคนที่มิคุณนั้น ไม่มีใครเหนือไปกว่าพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ปู่ย่า ตายายเป็นอันว่า การมองผู้มีบุญคุณนั้น ต้องมองเริ่มไปจากพ่อแม่เป็นอันดับแรกหรือเป็นเบื้องต้น

คำว่ารู้คุณ คือรู้อย่างไร นี่คือประเด็นที่สำคัญที่ชาวพุทธควรทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด อันหมายถึงรู้ว่า พ่อ แม่มีคุณอย่างไร มีคุณเพราะท่านมีคุณธรรมอะไร อย่างมีเมตตาต่อลูก ๆ ทุกคน ท่านรักท่านปรารถนาดี ห่วงดีกับลูกตั้งแต่ยังไม่เคยเห็นหน้าตา ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าลูกเป็นผู้หญิง ผู้ชายจะซี้รีวี่เซ่เร่ ตาเปียกขี้มูกโปงอย่างไร เพียงท่านรู้ว่าท่านตั้งครุภักดิ์ ความรัก ความห่วง ความปรารถนาดี ได้เกิดขึ้นแล้วโดยที่ลูก ๆ ไม่ต้องเรียกร้องอ้อนวอน ไม่ต้องขอความเห็นใจ กล่าวคือให้เองโดยที่ไม่ต้องร้องขอ

๒. บุชาความสามารถ มองการบูชา ในด้านการสนับสนุน ก็ดูก่อนว่าท่านผู้นั้นมีความรู้ความสามารถ มีความถนัดในเรื่องใด แจงรายละเอียดกันเป็นเรื่อง ๆ ไป จะได้มองเห็นชัดเจน เกรงจะไปสับสนกับความกตัญญู รู้คุณ และการตอบแทนคุณ และการตอบแทน มิใช่หมายความว่าต้องตามใจไปทุกอย่าง คุณก็ส่วนของคุณ สนับสนุนส่งเสริมก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง

กตัญญูมิใช่การตามใจ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่อยากกล่าวถึง และเป็นประเด็นที่มี

ความสำคัญ นั้นหมายถึงอยากให้แยกระหว่างความกตัญญู ความรู้จักบุญคุณ รู้คุณของผู้มีคุณกับการตามใจให้ชัดเจน เพราะความกตัญญูรู้คุณกับการตามใจเป็นคนละเรื่อง เป็นคนละประเด็นกัน หากพิจารณาจากฐานของมงคลในทางพระพุทธศาสนาก็จะอยู่คนละข้อกัน กตัญญูรู้คุณก็เป็นอีกข้อหนึ่ง และ บุชา จ บุชนิยานี เอตมมงคลมุตตม ก็เป็นอีกข้อหนึ่ง ซึ่งหมายถึงการบูชา การเชิษฐ์ การสนับสนุน อย่างสมมติว่าพ่อโกรธใครสักคนขึ้นมา อยากได้ปิ่นไปยิงคนอยากได้มิดไปฟันหัวคน ถามว่าพ่อแม่มีบุญคุณกับเรา กรณีอย่างนี้ควรตามใจท่านไหม หรือว่าควรจะห้ามปราบท่านให้ท่านสงบสติอารมณ์ และการที่ลูกไม่หาปิ่นให้พ่อ ลูกไม่หามิดให้พ่อไปฟันหัวคนนั้น เป็นลูกอกตัญญูด้วยหรือ แต่หากท่านโกรธจัดไปหาปิ่นมาเองและเกิดไปยิงคนตายแล้วท่านโดนจับติดคุก เมื่อพ่อติดคุกโดยหน้าที่ของลูกต้องควรไปเยี่ยม เพราะนั้นเป็นการแสดงความกตัญญู แต่การหาปิ่นให้พ่อไปยิงคนตามที่พ่อต้องการนั้น มิใช่เป็นความกตัญญูและกตเวที ตอบแทนคุณ หากแต่เป็นการยกย่อง สนับสนุนหรือตามใจท่านในทางที่ผิด ๆ นี่เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่า กตัญญูมิใช่การตามใจท่าน แต่ต้องไปพิจารณามงคลอีกข้อหนึ่ง บุชา จ บุชนิยานี เอตมมงคลมุตตม การบูชา การสนับสนุน การส่งเสริม ในมงคลข้อนี้หมายความว่าเจาะจงลงไปว่า บุชาผู้ที่ควรบูชา บุชาเรื่องที่ควรบูชา พ่ออยากต๋อยมวย แต่พ่อต๋อยมวยไม่เป็น พ่อไม่เคยฝึกต๋อยมวยมาก่อน เราควรจะสนับสนุนให้พ่อต๋อยอยู่หรือ หรือ พ่ออยากว่ายน้ำทั้ง ๆ ที่ว่ายน้ำไม่เป็น เราเองก็รู้ว่าพ่อเราว่ายน้ำไม่เป็นเราควรจะให้พ่อเรากระโดดลงในสระน้ำด้วยหรือหรือ

หากขึ้นตามใจท่านก็คงต้องไปจองศาลาเมรุวัด
ไว้รอเป็นแน่ ประเด็นเหล่านี้ต้องคิดให้ดี

ประเด็นของการตามใจจึงเป็นอีกประเด็น
หนึ่งต่างหากที่ต้องมาพิจารณาเป็นรายกรณี ๆ ไป
ว่าท่านจะทำอะไร สิ่งที่ท่านอยากจะทำนั้น
เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของท่าน
หรือไม่ เช่น ผู้มีบุญคุณท่านอยากเป็น ส.ส.
อยากเป็น ส.ว. อยากเป็นนายกรัฐมนตรี และ
อยากเป็นรัฐมนตรี แต่หากเรารู้ทั้งรู้ว่าไม่เหมาะสม
ที่จะเป็น เพราะคุณสมบัติท่านไม่เหมาะสม
หากขึ้นให้ท่านเป็นตามที่ต้องการ บ้านเมืองนี้
ล่มจมอย่างแน่นอน กรณีอย่างนี้ยังจะตามใจอยู่
หรือหาก เพราะหากเป็นนักการเมืองจะต้องมี
คุณลักษณะ หรือคุณธรรมของนักการเมือง
การปกครองที่ดี จึงจะสมควรสนับสนุนส่งเสริม

สรุป

มงคลชีวิตตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นเรื่อง
ของคุณความดี ความเจริญก้าวหน้าของคุณความดี
ทั้งสิ้น โดยเฉพาะในมงคลข้อที่ ๓ คือการบูชา
บุคคลผู้ควรบูชา จะเป็นการทั้งคุณความดี และ

ความรู้ ความสามารถ ในความหมายของการ
บูชาเป็นการสนับสนุน

ใคร่นึกว่าเราอาจไม่ได้ทำความดีมาก
เท่าไรนัก หากเพียงแต่ได้สนับสนุนส่งเสริมคนดี
ยกย่องคนดี ให้โอกาสคนดีและคนมีความรู้
ความสามารถได้ทำหน้าที่อันก่อให้เกิดประโยชน์
อย่างสนับสนุนพระสงฆ์ที่ดี ที่ประพฤติปฏิบัติ
ตรงตามหลักพระธรรมวินัย ให้ท่านได้ทำหน้าที่
ทางศาสนา ได้โอกาสพระสงฆ์ที่ดีให้ทำหน้าที่
เป็นผู้นำจิตวิญญาณของประชาชน นำได้ทั้งด้าน
พิธีกรรม นำท้าวไตร สวดมนต์เช้า เย็น และ
สือแปรพิธีกรรมสู่วิถีชีวิต โดยการอบรมธรรมะ
อบรมจิตภาวนา กันว่าเป็นมงคลแก่ชีวิตของ
ท่านมากแล้ว เพราะการยกย่องคนดี ยกย่อง
สนับสนุนพระสงฆ์ที่ดีก็เป็นความดี ตรงตามหลัก
มงคลชีวิตแล้ว หลักมงคลทางพระพุทธศาสนานั้น
เป็นหลักของการกระทำ การยกย่อง การส่งเสริม
คนดี พระดีก็เป็นการกระทำอย่างหนึ่ง ที่เป็นไป
ตามหลักของมงคล เท่ากับเราได้สร้างมงคล
ให้กับชีวิตของเรา ตรงตามหลักของมงคล คือ
บูชาบุคคลผู้ควรบูชา นั่นเอง.

oooooooooooooooooooooooooooo